

2022-mi aningaasaatikillioortut

Saqqummersitami matumani Kalaallit Nunaanni innuttaasut, aningaasaatikillioortutut taaneqarsinnaasut, sammineqarput. Pineqartut ukiui, suaiaassusaat, ilaqutariinnermi inissisimanerat kiisalu inoqarfimmi sumi najugaqarnerat immikkut sammineqarput. Qallunaat sammisami ilisimasallit ataatsimiitsitaliaannit piitsuussusermi agguaqatigiissillugu isertitanut misissuineq tunngavigineqarpoq. Kalaallit Nunaannili innuttaasut akornanni misissuinnermi pineqartut piitsuunik taanagit aningaasaatikillioortunik taaneqarput, politikikkut piitsuussutsimut killigititamik aalajangersaasoqarnikuunnginnera erseqqissarniarlugu.

Aningaasaatikillioortutut taaneqartut tassaapput piffissami ukiuni pingasuni sivilissusilimmi ukiut tamaasa isertitanut killiliussamit appasinnerusunik isertitallit. Aningaasaatikillioortutut taaneqartut isertitaannut killigititaq agguaqatigiissillugu isertitat 50 pct.-iannut inissinneqarsimasoq tunngavigalugu inernerit tulleriaarneqarput. Isertitanut killigititaq 60 pct.-inngorlugu naatsorsuutit kisitsisaataasivimmi nassaarineqarsinnaapput.

Naatsorsuutinit allanit assigiinnngissutsit

Naatsorsueqqissaartarfimmit isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissani piffissani tulleriaani isertitat nikingassutaannut naatsorsuutit, nunat tamalaat akornanni uuttuutit atorineqartut tunngavigalugit suliarineqarsimasut, saqqummiunneqareerput¹.

Gini-koefficienti, at Risk of Poverty-rate aamma 80/20 ratio tassaapput isertitat nikingassutaannut uuttuutit assigiinnngitsut pingasut, isertitat qanoq agguaaassimaneranut assigiinnngitsunik nassuiaatinik tunngaveqartut. Isertitat agguaanneqarnerini uuttueriaatsit pingasut tamarmik immikkut nassuiaateqarput.

- Gini-koefficienti tassaavoq isertitanut tamanut agguaaassinnermi uuttuut,
- piitsuussutsimullu uuttuummi (at-risk-of-poverty rate) isertitat appasinnerpaat sammineqartarput,
- Ratio-80/20-milu isertitat qaffasinnerpaat appasinnerpaallu inissisimanerat uuttortarneqartarluni.

Naatsorsueqqissaartarfimmit isertitat pillugit saqqummersitami ilaqutariit meerartallit akornanni immikkut Gini-koefficienti atorlungu isertitat agguataarneqarnerinik immikkoortumik saqqummiisoqarnikuuvoq.

¹ Naatsorsueqqissaartarfik, 2022. 2021-mi isertitat.

Saqqummersitami saqqummertussanilu tulliuttuni tunngaviit

Naatsorsueqqissaartarfiup isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissiaanut ilassutitut saqqummersitaq ukiumut ataasiarluni suliarineqartarpoq.

Saqqummersitaq arfineq aappassanneerluni aningaasaatikiillortut pillugit saqqummersitaavoq. Innuttaasunut, isertitanut, inunnik isumaginninnermut kiisalu ilinniartitaanermut tunngasuni nalunaarsuiffinni kisitsinermi ilanngunneqarsimasuni annikitsumik aaqqiisoqarsimasinnaavoq. Tamannalu peqqutigalugu saqqummersitami matumani piffissami 2011-miit 2022-mut aningaasaatikiillortut amerlassusaat kiseqqinneqarput, 2022-milu saqqummersinneqarsimasunit kisitsisit inerneru allannguuteqarput.

Kisitsisaataasivik

Kisitsisaataasivimmi naatsorsuutit uuttuutaannik nammineq toqqartuilluni kisitsisinik aallertoqarsinnaavoq, soorlu najugaqarfik, ukiut, suaassuseq aamma ukioq naatsorsuiffiusoq malillugit. 2011-miit 2022-mut naatsorsuutit Kisitsisaataasivimmi nassaarineqarsinnaapput.

Naatsorsuinermi inernerit

Immikkoortumi matumani misissuinerup ineneri takussutissianngorlugit saqqummiunneqarput. Takussutissiani takuneqarsinnaapput inuttaasut amerlassusaat, isertitat agguaqatigiissinnerini 50 pct.-it ataallugit inissisimasut uuttuutitut procentimullu pineqartumut agguaallugit. Aningaasaatikillioortut pillugit annertunerusumik naatsorsuutitut – ilaatigut isertitat agguaqatigiissinnerini 60 pct.-it tikillugit inissisimasunut naatsorsuutitut imalinnut – Naatsorsueqquissaartarfiup Kisitsisaataasivia: bank.stat.gl innersuussutigineqarpoq, tassani tabelinik annertunerusumik kisitsisitalinnik aallertoqarsinnaavoq.

Isertitat agguaqatigiissinnerinut killigititap ataani inissisimasut amerlassusaat nikerarsinnaapput. Tamanna Kalaallit Nunaanni inuttaasut ikittunnguunerannik nuuttarnerannillu peqquteqarpoq. Misissuinermi uuttuutit imarisaat annertuneruleriartortillugit tamanna ersarinnerulertarpoq. Taamaattumik ukiumut allannguutit ataasiakkaat tunngavigalugit annertuunik inernilersuinnginnissaq eqqumaffigineqassaaq.

Aningaasaatikillioortut ukiui malillugit

Aningaasaatikillioortut inissisimassangaanni ukiuni tulleriinni pingasuni ilaqutariit isertitaat atoriaannaat isertitat agguaqatigiissinnerini killigititaq ataallugu annertussuseqartariaqarput. Ukiut pineqartut tassaapput ukiut tulleriit pingasut naanerini naatsorsuiffigineqartut.

2022-mi misissukkat amerlassusaasa 5 pct.-ii isertitat agguaqatigiissinnerini 50 pct.-it ataallugit atoriaannarnik isertitaqarsimapput. Takussutissiaq 1 malillugu aningaasaatikillioortut inissisimasuni 20-niit 29-nut ukiullit annertunerpaapput.

Takussutissiaq 1. Aningaasaatikillioortut isertitat agguaqatigiissinnerini 50 pct.-it ataallugit isertitalit, annertussusaat amerlassusaallu ukiut malillugit

Ukiut	2018	2019	2020	2021	2022	2022
	Annertussusaat (pct.-inngorlugit)					Amerlassusaat
0-4	7	7	8	8	9	268
5-9	3	3	5	5	5	158
10-14	2	2	3	3	3	100
15-19	6	6	6	6	7	149
20-24	8	8	8	8	9	231
25-29	8	7	9	9	10	312
30-34	6	6	6	6	6	232
35-39	4	4	4	4	5	160
40-44	3	3	4	4	4	123
45-49	2	2	3	3	2	60
50-54	2	2	2	3	3	99
55-59	3	3	2	3	3	114
60-65	2	2	3	2	3	102
65-69	1	1	1	1	1	32
70-74	0	0	0	1	0	5
75 +	0	0	0	0	0	5
Katillugit	4	4	4	4	5	2.150

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SONOU01>

Aningaasaatikillioortut najugaqarfiit malillugit

2022-mi Tasiilami, Qaanaami, Kangaatsiami Upernavimmilu taakkulu najugaqarfiini aningaasaatikillioortut isertitat agguaqatigiissinnerini 50 pct.-it ataallugit isertitalit annertunerpaasimapput.

Takussutissiaq 2. Aningaasaatikillioortut isertitat agguaqatigiissinnerini 50 pct.-it ataallugit isertitalit, annertussusaat amerlassusaallu najugaqarfiit malillugit

	2018	2019	2020	2021	2022	2022
	Annertussusaat (pct.-inngorlugit)					Amerlassusaat
Nanortalik	5	6	5	6	7	90
Qaqortoq	3	3	3	3	4	99
Narsaq	3	2	4	4	4	52
Paamiut	4	3	4	4	4	46
Nuuk	3	3	3	3	3	484
Maniitsoq	3	4	4	4	4	100
Sisimiut	2	3	3	3	3	144
Kangaatsiaq	8	5	7	8	8	82
Aasiaat	3	4	5	5	5	118
Qasigiannugit	2	2	1	1	1	13
Ilulissat	3	3	3	4	4	176
Qeqertarsuaq	2	1	1	1	2	18
Uummannaq	2	2	3	3	3	64
Upernavik	8	8	9	9	10	249
Qaanaaq	9	8	9	8	12	85
Tasiilaq	11	11	11	12	13	320
Ittoqqortoormiit	4	2	2	1	3	10
Katillugit	4	4	4	4	5	2.150

Nalunaarut: Ivittuut Nuummut ilanngullugu naatsorsorneqarpoq.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SONOU02>

Aningaasaatikillioortut illoqarfinni nunaqarfinnilu

Isertitat agguaqatigiissinnerini 50 pct.-it ataallugit isertitaqarlutik aningaasaatikillioortut illoqarfinnut nunaqarfinnullu agguanneri annertuumik assigiinngissuteqarput. 2022-mi nuna tamakkerlugu illoqarfinni aningaasaatikillioortut inissisimasut 4 pct.-iupput, nunaqarfinnilu savaateqarfiit ilanngullugit 10 pct.-iullutik.

Takussutissiaq 3. Aningaasaatikillioortut isertitat agguaqatigiissinnerini 50 pct.-it ataallugit isertitalit, annertussusaat amerlassusaallu illoqarfinni nunaqarfinnilu najugallit malillugit

	2018	2019	2020	2021	2022
	Amerlassusaat				
Illoqarfinni	1.237	1.220	1.337	1.366	1.515
Nunaqarfinni	485	492	542	596	635
Katillugit	1.722	1.712	1.879	1.962	2.150
	Annertussusaat (pct.-inngorlugit)				
Illoqarfinni	3	3	3	4	4
Nunaqarfinni	7	8	8	9	10
Katillugit	4	4	4	4	5

Nalunaarut: Savaateqarfiit nunaqarfinnut ilanngullugit naatsorsorneqarput.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SONOU02>

Inersimasut aningaasaatikillioortut ilaqtariit suussusaat malillugu

Ilaqtariinnut kisitsisitigut paasissutissat atorlugit inersimasut aningaasaatikillioortutut inissisimasut kisermaajunerat aappaqarneralluunniit malillugit immikkoortiterneqarsinnaapput. Taamatuttaaq ilaqtariinni meeqqat inuusuttullu angajoqqaaminni najugallit amerlassusaat malillugit immikkoortiterisoqarsinnaavoq. Takussutissiami 4-mi takuneqarsinnaavoq inersimasut aningaasaatikillioortutut taaneqarsinnaasut kisermaat inersimasunut aappariinnut naleqqiullugit annertunerungaatsiartut.

Takussutissiaq 4. Inersimasut aningaasaatikillioortut annertussusaat amerlassusaallu, ilaqtariit suussusaat kiisalu meeqqat inuusuttullu angajoqqaaminni najugallit amerlassusaat malillugit

	2018	2019	2020	2021	2022
	Amerlassusaat				
Kisermaat meeraqanngitsut	926	909	976	1.014	1.106
Kisermaat ataatsimik meerallit	133	136	153	148	160
Kisermaat ataatsimit amerlanerusunik meerallit	61	60	73	81	102
Aappariit meeraqanngitsut	47	61	52	65	66
Aappariit ataatsimik meerallit	38	37	27	37	37
Aappariit ataatsimit amerlanerusunik meerallit	60	70	81	78	82
Katillugit	1.265	1.273	1.362	1.423	1.553
	Annertussusaat (pct.-inngorlugit)				
Kisermaat meeraqanngitsut	7	7	8	8	8
Kisermaat ataatsimik meerallit	9	9	9	9	10
Kisermaat ataatsimit amerlanerusunik meerallit	7	6	8	8	10
Aappariit meeraqanngitsut	1	1	1	1	1
Aappariit ataatsimik meerallit	1	1	1	1	1
Aappariit ataatsimit amerlanerusunik meerallit	1	1	1	1	2
Katillugit	4	4	4	4	5

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/SONOU04>

Meeqqat inuusuttullu aningaasaatikillioortut ilaqtariit suussusaat malillugu

Ilaqtariinnut kisitsisitigut paasissutissat aamma meeqqanut inuusuttunullu inersimasunik najugaqatilinnut imaluunniit aappariinnik inersimasunik najugaqatilinnut aningaasaatikillioortutullu inissisimasunut immikkoortiterinissamat periarfissiipput. Takussutissiaq 5-imi takuneqarsinnaasutut meeqqat inuusuttullu aningaasaatikillioortutut taaneqarsinnaasut kisermaanik inersimasunik ilaqtallit meeqqanut inuusuttunullu inersimasunik aappariinnik ilaqtalinnut sanilliullugit annertunerupput.

Takussutissiaq 5. Meeqqat inuusuttullu aningaasaatikiillortutut inissisimasut, annertussusaat amerlassusaallu ilaqtariit suussusaat malillugit

	2018	2019	2020	2021	2022
	Amerlassusaat				
Kisermaat	320	309	374	389	441
Aappariit	137	130	143	150	156
Katillugit	457	439	517	539	597
	Annertussusaat (pct.-inngorlugu)				
Kisermaat	8	8	9	9	10
Aappariit	2	2	2	2	2
Katillugit	4	4	4	5	5

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SONOU03>

Aningaasaatikiillortut suaassuseq malillugu

Aningaasaatikiillortutut inissisimasut suaassusaat malillugit immikkoortiterinerup takutippaa angutit amerlanerusut aningaasaatikiillortutut inissisimasut. 15-iniilli 29-nut ukiulinni arnat amerlanerullutik.

Takussutissiaq 6. Aningaasaatikiillortutut inissisimasut annertussusaat ukiut suaassuserlu malillugit, 2022

Ukiut	Annertussusaat (pct.-inngorlugu)		Amerlassusaat	
	Angutit	Arnat	Angutit	Arnat
0-4	8	9	123	145
5-9	5	5	80	78
10-14	3	4	48	52
15-19	7	8	75	74
20-24	7	12	90	141
25-29	10	9	175	137
30-34	7	5	135	97
35-39	6	4	104	56
40-44	5	3	80	43
45-49	3	1	45	15
50-54	4	2	70	29
55-59	4	1	86	28
60-65	4	2	75	27
65-69	2	1	20	12
70-74	1	0	5	0
74 + ...	1	0	3	2
Katillugit	5	4	1.214	936

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SONOU01>

Periaaseq

Qallunaat ilisimasallit ataatsimiititaliaannit piitsuussutsimut nassuiaat Naatsorsueqqissaartarfimmit atornerqarpoq. Aningaasaatikillioortutullu inissisimaneq ima nassuiarneqarpoq:

- *”Innuttaasunut allanut sanilliullugu innuttaasoq imaluunniit ilaqutariit ajornakusoornerusumik inuunermi atugaqarnerat,*
- *taamatullu inissisimaneq pissakilliornermik pissuteqartoq,*
- *pingaartumik aningaasaqarnikkut. Inissisimaffik ataavartoq, inuup imaluunniit ilaqutariit namminneerlutik allannortissinnaangisaat imaluunniit namminneerlutik allannortitsisinnaanermut periarfissaat killilik”².*

Aningaasaatikillioortunut nassuiaat qallunaat piitsuussutsimut killigitataat tunngavigalugu atornerneqarpoq. Nassuiaammilli atuineq qallunaat nassuiaataannik allaaneruvoq Kalaallit Nunaanni misissuinermit nalunaarsuutit atornerarsinnaasut, inatsisitigut assigiinngissutsit kiisalu kisitsinerup ajornaatsuunissaa pissutigalugit.

Kalaallit Nunaannilu innuttaasunut misissuinermit aningaasaatikillioortut naatsorsorneqassangaanni ataani pineqartut inissisimaffiqeqartariaqarput:

- Ukiuni tulleriinni pingasuni isertitat atoriaannaat isertitanut killigitap ataani inissisimanagerat.
- Meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik piginnaasaqalersitsisussamik ilinniakkamik ingerlatsinnginneq imaluunniit meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik piginnaasaqalersitsisussamik ilinniartumik inersimasumik ilaqutaqannginneq³.
- Utoqqaat illuanni, paaqqinnittarfimmi imaluunniit innarluutilinnut angerlarsimaffimmi najugaqannginneq.

Tunngavilersuutit ataani itisilerneqarput.

Isertitanut nassuiaat

Aningaasaatikillioortut inissisimaneq ukiumut isertitat atoriaannaat tunngavigalugit aalajangerneqarpoq (isertitat akileraaruseriikkat isumaginninnermilu nuussinerit ilanngullugit). Piffissami pineqartumi atuisinnaanermut periarfissanut isertitat atoriaannaat uuttuutigineqarput.

Taamaattoq isertitat atoriaannaat atuisinnaanermut tamakkiisumik periarfissiinngillat. Pingaartumik inuiaqatigiinni ikinnerusuni nalilersorneqarpoq nammeneq atugassanik aalisarneq piniarnerlu aningaasaqarnermut pingaaruteqartuusut. Saniatigut pisortat ikiorsiissutinik aaqqissuussaqqarput, atuisinnaanermut pingaaruteqartunik, isertitanullu

---

² Piitsuussutsimut ilisimasallit ataatsimiititaliaat, 2013. Qallunaat piitsuussutsimut killigitataat – misissuinerit naatsorsuinermilu periaatsinut siunnersuutit, qupperneq 7

³ Ilaqutariit pillugit nassuiaammut Naatsorsueqqissaartarfup saqqummersitaa ”2019-imi innuttaasut” innersuussutigineqarpoq

atoriaannarnut ilanngullugit naatsorsorneqanngitsunik. Tassani pineqarput ass. Ulluunerani paaqqinnittarfinni inissaqartitsineq namminerlu angerlarsimaffimmi ikiorteqarneq, inissiani attartortakkani ineqarnermut tapiissutit assigalugit isertitani atoriaannarni ilanngullugit naatsorsorneqanngitsut.

Ilaqutariit aningaasaatikilliortut amerlanertigut Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq tunngavigalugu ikiorserneqartarput. Inatsit malillugu ikiorsiisarnerni pisortani allaffissornikkut aammalu nalunaarsuinermi periaatsit assigiinngitsut ilaqutariit akornanni aammalu pisortanit ulluunerani ornittakkanut, eqqagassalerinermit il.il. atatillugit ilaqutariit ataasiakkaat isertitaannut nalunaarsorsimasunut sunniuteqarsinnaapput.

Taamatuttaaq meeqqanut akilersuutit tiguisussap inuuniarneranut sunniuteqarsinnaapput. Akilersuutinik A-nik tunniussisarneq (akilersuutinut tapit) meeqqap isertitaanut nalunaarsorneqartanngilaq taamatullu ilaqutariit isertitaannut kisitsinermi ilaatinneqarani. Akilersuut nalinginnaasoq meeqqamut ataatsimut ukiumut 12.276 kr.-nik annertussuseqarpoq.

Ilaqutariit, inoqutigiit naligiissitsinerlu

Isertitat uuttuutitut tulluarsarlugit aningaasartuutitut annerusunut soorlu ineqarnermut akiliummut, imermut, kallerup inneranut, kiassarnermut, sillimmasiinermit, nerisassanut il.il. naatsorsorneqarput.

Naatsorsueqqissaartarfik ilaqutariit kisitsisitigut paasissutissaannik suliaqarnikuuvoq, tassani inoqutigiit akornanni ilaqutariinnermi qanoq atassuteqarnerit aallaavigalugit inoqutigiit ilaat ilaqutariinnut arlalinnut immikkoortiterneqarput.

Innuttaasoq kinaluunniit inunnik nalunaarsuiffimmut ulloq unnuarlu najugaqarfimminik nalunaarutiginnittussaaavoq. Taamaakkaluartoq innuttaasut najugaqarfimmut paasissutissat tamakkiisuunatillu kukkuneqajuitsuunngillat.

Ukiup naanerani pineqartup ilaqutariinnut atassuteqarfigisaanut isertitai atassuserneqartarput. Ilaqutariinnut naatsorsuinermi piffissaq misissuinerup inernerinut sunniuteqarsinnaavoq. Assersuutigalugu innuttaasut ukiup ingerlanerani angerlarsimaffimmiit allamut nuussimasut imaluunniit avissimasut misissuinermi isertitakitsunut ilanngunneqarsinnaapput, ilaqutariinnermi allanngortoqarnerata kingunerisaanik, ukiup annerpaartaani pineqartoq ilaqutariinni isertitakkaani inissisimasimagaluaq.

Isertitat nalilersornerini ilaqutariit annertussusaat katitigaanerallu aallaavigineqarput (isertitat naligiissinnerat). Ilaqutariit ataatsimut aningaasaqartuunerat aammalu angerlarsimaffimmi annertuunik ingerlatsinermi atuinermi iluaqutissartaqarnera pissutigalugu. Ilaqutariit isertitaat isertitanut kisitsisitigut paasissutissalerinermi OECD-p malittarisassai malillugit naligiissinneqarput.

Isertitat naligiissinnerat ilaqtariit tamakkiisumik isertitaat ilaqtariit katitigaanerisa uuttuutaannik naleqqussakkamik agguarneqarluni kisinneqarpoq. Ilaqtariinni inersimasooq siulleq (14-it sinnerlugit ukiulik) 1-imik uuttuuteqarpoq. Ilaqtariinni inersimasooqarsimappat allanik, inersimasut allat tamarmik immikkut 0,5-imik uuttuuteqartinneqartarput meeqqallu tamarmik immikkut 0,3-mik uuttuuteqartinneqarlutik. Taamaasilluni ilaqtariit immikkut tamarmik naligiissitsinermut uuttuutaat katillugit kisinneqarput. Ilaqtariit marlunnik inersimasortallit pingasunillu meerartallit $1 + 0,5 + 0,3 + 0,3 + 0,3 = 2,4$ -rimik naligiissitsinermut uuttuuteqarput. Ilaqtariinni isertitat 300.000 kr.-usimappata isertitat naligiissinnerat $300.000 \text{ kr.} / 2,4 = 125.000 \text{ kr.}$ -usimassapput, inersimasup kisimiittut isertitaanut sanilliunneqarsinnaalluni.

Isertitanut killigititaq

Isertitanut killissarititaq qallunaat misissuineranni inuit isertitaasa atoriaannaat agguaqatigiissinneranni 50 pct.-iannut inissinneqarsimavoq. Agguaqatigiissinnerat tassaavoq isertitat annertussusiisa qaffasissusaanni qeqqani annertussuseq, affaaniipput isertitaqarnerusut aammalu affaani isertitakinersut.

Aningaasaatikilliortutut taaneqassagaanni ukiuni tulleriini pingasuni isertitanut killissarititaq ataallugu isertitaqartuusimasariaqarpoq. Isertitanut kisitsisitigut paasissutissat malillugit Kalaallit Nunaanni isertitat naligiinnnginnerusumik inissisimapput Danmarkimilu agguaqatigiissillugu isertitanit aamma appasinnerusumik inissisimallutik. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni isertitanut killigititap isertitat agguaqatigiissinnerisa 50 pct.-iannik annertunerunissaa tunngavilersuutigineqarsinnaavoq. Tamannalu tunngavigalugu killigititanik marlunnik, isertitat agguaqatigiissinnerini 50 aamma 60 pct.-inik, suliaqartoqarpoq.

Kalaallit Nunaanni misissuinermi isertitat agguaqatigiissinneri ukiunut ataasiakkaanut kisinneqarput, allanngoramerit assigiissaarniarlugit qallunaat misissuineranni isertitat agguaqatigiissinneri ukiuni pingasukkaani kisinneqarsimasut akerliannik. Kalaallillu Nunaanni misissuinermi periaaseq tamanna atoruminarsarlugu toqqarneqarpoq, agguaqatigiissitsinerillu tulleriiaat piffissap ingerlanerani isertitakitsut amerlassusaannut sunniuteqanngitsutut nalilerneqarmat.

Takussutissiaq 7. misissukkat amerlassusaanni isertitat agguaqatigiissinnerat (isertitat naligiissinnerat)

	2018	2019	2020	2021	2022
	kr.				
Ilaqtariit isertitaat atoriaannaat naligiissitat	150.438	155.814	162.049	167.508	174.061

Nalunaarut: Ukiuni tulleriinni pingasuni misissuiffiusuni ukiumi kingullermi isertitat agguaqatigiissinnerat atorneqarpoq.

Pisuussutit

Qallunaat misissuineranni pineqartut 100.000 koruunit sinnerlugit pisuussutillit (2010-minngaanneersut) piitsutut taaneqanngillat. Massakkuugallartoq Naatsorsueqqissaartarfik nalunaarsuutinik tulluurtunik

inuit pisuussutaannut tunngasunik eqqortunik suliaqarnissamut periarfissaqanngilaq, tunngavigineqartorlu tamanna kalaallinut misissuinermi ilanngunneqanngilaq. Tunngavilersuutip ilanngunneqannginnera misissuinerup inernerinut annerusumik malunnaateqannginnera naatsorsuutigineqarpoq, ilaqutariit ataatsikkut isertitakitsut annertuunillu pisuussutillit arlaqanngissorineqarmata.

Paaqqinnittarfinni najugallit

Utoqqaat illuini paaqqinnittarfinni innarluutillillu angerlarsimaffiini najugallit utoqqalinerne siusinaarlunilu soraarnerussutisiaqartuugajupput. Inatsimmi aalajangersagaavoq soraarnerussutisiallit inissiisarfinni najugaqartut aningaasanik tunngaviusunik pisartagaqassasut, kaasarfimmiumik taallugit, inissiisarfimmilu najugaqarnermut akiliisassanngitsut.

Taamatuttaaq inissiisarfinni najugallit naliginnaasumik isertitakitsuupput, nerisaqarnermut ineqarnermullu akiliisannnginnamik. Taamaattumik misissuinerne matumani aalajangerneqarpoq innuttaasut inissiisarfinni najugallit imaluunniit misissuinerne piffissaliussap naanerani inissiisarfimmil najugaqarsimasut, aningaasaatikillioortut inissisimasutut misissukkat naatsorsuutaannut ilanngunneqassanngitsut. Taamatuttaaq pineqarput meeqqanut inuusuttunullu inissiisarfinniittut, 18-it sinnerlugit ukiulinnit inuiaqatigiinnut ikaarsaarnissamut piareersartunit imaluunniit inissaaleqinermik peqquteqartumik aamma najugaqarfigineqarsinnaasunik.

Inissiisarfinni najugallit pisortanit soraarnerussutisiaasa annertussusaat suussusaallu malillugit kiisalu Naatsorsueqqissaartarfiup Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlu inissiisarfiini najugalinnut nalunaarsuisarfia atorlugu immikkoortiterneqarput. Meeqqat inissiisarfinniittut meeraapput angajoqqaaminni najugaqanngitsut taamaattumik misissukkanut aamma ilanngunneqanngillat, ataani meeqqanut angajoqqaaminni najugaqanngitsunut immikkoortoq takuuk.

Ilinniartut

Meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ilinniakkamik ingerlatsisut imaluunniit meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ilinniakkamik ingerlatsisunik inersimasunik ilaqutallit aningaasaatikillioortunut misissuinerne ilanngunneqanngillat, aningaasaatikillioortut tunngavilersuutinik naammassinnissimagaluarunilluunniit. Killiliineq tamanna atorneqarpoq, aningaasaatikilliorneq nammineq toqqakkatut tassani isigineqarmat, ataavartuunanilu.

Innuttaasoq ilinniartutut naatsorsuutigineqarpoq pineqartoq piffissap misissuiffiusup naanerani Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniartunut ilinniakkanik ingerlatsisunut nalunaarsuiffiani, ISCED-imi qaffasissuseq 3 imaluunniit qaffasinnerusoq qaangerlugu ilinniakkamik ingerlatsisutut nalunaarsorsimappat.

Meeqqat pingasut inorlugit ukiullit

Suleriaaseq malillugu piffissap misissuiffiusup naanerani innuttaasut pingasunik ukioqalersimannngitsut Kalaallit Nunaanni ukiuni pingasuni

najugaqarsimasutut naatsorsorneqanngillat. Taamaattumik meeqqat pingasunik ukioqalersimanngitsut aningaasaatikillioortutut naatsorsorneqartarput aatsaat ilaqutariit iluanni allat aningaasaatikillioortutut tunngavilersuutinik naammassinnissimappata.

Meeqqat angajoqqaaminni najugaqanngitsut

Meeqqat minnerpaamik angajoqqaani ataaseq najugaqatiginngippagu, meeraq angajoqqaamini najugaqanngitsutut naatsorsuutigineqarpoq. Meeqqat angajoqqaaminni najugaqanngitsut tasaanerupput ilaqtaminni allani najugallit, ilaqutariinni ilasiaasut, isumaginninnikkut inissiisarfimmiittut imaluunniit kollegiani najugallit. Meeqqat ilinniartuullutik angerlarsimaffimmi najugaqanngitsut meeqqallu isumaginninnikkut inissiisarfimmiittut amerlanertigut misissukkani ilanngunneqartanngillat, qulaani taaneqareersutut ilinniartunut isumaginninnermilu inissiisarfinni najugalinnut tunngavilersuutit peqqtugalugit. Meeqqat angajoqqaaminni najugaqanngitsut sinneruttutaaq misissuinermi ilaanngillat, Naatsorsueqqissaartarfiup inunnut nalunaarsuiffiani paasissutissat tingussaasut tunngavigalugit meeqqat pineqartut aningaasaqarnikkut atugarisaat nalilersorneqarsinnaasorineqanngimmata.

Misissukkat amerlassusaat

Misissuinermi matumani siunertat pingaernerpaat ilagaat aningaasaatikillioortut amerlassusaasa ineriartornerat malinnaaffigissallugu. Aningaasaatikillioortullu amerlassusaannik naatsorsuinerup saniatigut pingaaruteqarpoq misissukkat amerlassusaannik toqqaanissaq, tassaasoq misissuinermi aningaasaatikillioortut amerlassusaannut naleqqiullugu isiginiagassaq, takuuk takussutissiaq 8.

Takussutissiaq 8 Misissukkat amerlassusaanni ilaatinneqanngitsut pissutaallu

	2018	2019	2020	2021	2022
Ilanngarneqaratik amerlassusaat	55.992	56.081	56.421	56.562	56.609
Ukioq naallugu Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanngitsut piikkat	1.952	1.897	1.831	1.808	1.979
Piffissaq misissuiffik tamakkerlugu Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanngitsut piikkat	2.714	2.684	2.710	2.513	2.398
Meeqqat angajoqqaaminni najugaqanngitsut piikkat	538	535	587	555	560
Ilinniartut taakkulu ilaqutaat piikkat	4.611	4.504	4.646	4.595	4.525
Timmisartoqarfanni stationinilu najugallit piikkat	75	64	59	53	48
Isumaginninnikkut inissiisarfinni najugallit piikkat	986	1042	973	977	984
Ilaqutariinni isertitaqanngitsuniittut piikkat	235	268	286	338	361
Misissukkat amerlassusaat	44.881	45.087	45.329	45.723	45.754

Misissukkat amerlassusaanni pineqartut tamarmik Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsuiffianni najugaqartutut nalunaarsorsimasut aammalu meeqqat pingasut inorlugit ukiullit inuunertik tamaat Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsuiffianni nalunaarsorsimasut tunngavigineqarput. Pineqartut najugaqarnermut tunngavilersuutinik naammassinnissimanerannut naliliineq 31.decembarimi inunnik nalunaarsuiffimmi nalunaarsorsimanerannik tunngaveqarpoq. Ukiut marluk nikerinnerini Kalaallit Nunaanniit allamut nuussimasinnaaneri misissorneqanngillat, imaluunniit innuttaasoq Kalaallit Nunaata avataani inunnorsimasuunersoq 31.decembarilu tikitsinnagu

Kalaallit Nunaannut nuussimasuunersoq misissorneqarani. Taamaattoq Kalaallit Nunaanni ukioq naallugu akileraartartuusimanngitsutut nalunaarsorsimasut ilanngunneqanngillat.

Piffissami misissuiffiusumi innuttaasut Kalaallit Nunaanni najugaqavissuunngitsut saniatigut piffissap misissuiffiusup naanerani kommunit avataanni najugallit peerneqarput, innuttaasullu kommunit agguataarneqarnerisa iluiniittut illoqarfinnili, nunaqarfinni savaateqarfinniluunniit najugalittut nalunaarsorsimanngitsut aamma peerneqarlutik. Assersuutigalugu stationini najugallit.

Ilanngullugit peerneqarput innuttaasut qallunaatut innuttaassuseqanngitsut kiisalu Savalimmiuni inunngorsimasut isertitaqanngitsutut nalunaarsukkat imaluunniit piffissap misissuiffiusup ukiuani kingullermi ilaqutariinni isertitaqarsimanngitsut. Tamanna misissorneqarpoq innuttaasut Kalaallit Nunaanniit allamat nuussimasut immikkoortinniarlugit, inunnilli nalunaarsuiffimmi nalunarsuutit kingusinaarsimanerannik peqquteqartumik sulii nalunaarsorsimasutut allaqqasinnaasut.

Kiisalu piffissap misissuiffiusup naanerani ilinniartunut, isumaginninnikkut inissiisarfinni najugalinnut meeqqanullu angajoqqaaminni najugaqanngitsunut tunngavilersuutit qulaani taaneqartut malillugit pineqartut killiffissiorlugit piiarneqarput.

Ilisarnaatinut nassuiaatit
... Paasissutissat pigineqanngillat
.. Paasissutissat tatiginanngitsut ilisarinnilersitsisinnaasulluunniit
. Kisitsisitaqarsinnaanngitsut
0 Affaanit mikinerusut
- Nul

Saaffiginniffissaq
Anders Blaabjerg
E-mail: abla@stat.gl

Isumaginninnermut tunngasut

Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Oqar.: +299 34 57 70
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

